

Filip Kirchner
UČO: 41563
filip.kirchner@email.cz

Terénní poznámky – kvalitativní rozhovor „Jak se žije lidem na podpoře“

- První kontakt s komunikační partnerkou proběhl telefonicky, telefonní číslo jsem získal prostřednictvím své bývalé spolužačky z Filozofické fakulty. Během telefonního rozhovoru jsem vysvětlil základní souvislosti týkající se výzkumu, se kterými komunikační partnerka souhlasila. Domluvili jsme se tedy na osobním setkání, které se odehrálo za několik dní.
- Rozhovor jsme vedli ve všední den v dopoledních hodinách j jedné restauraci v centru Brna, což se posléze ukázalo jako dobrá volba, protože zde v té době nebyli prakticky žádní hosté a tudíž jsme měli na rozhovor poměrně klid i relativní soukromí. S komunikační partnerkou jsem se znali *od vidění* z předchozího studia na Filozofické fakultě a hned na začátku našeho kontaktu se dohodli na tykání. Komunikační partnerka souhlasila se zaznamenáním celého rozhovoru na diktafon
- Celý rozhovor probíhal poměrně plynule, zdálo se, že komunikační partnerka nemá problém o své nezaměstnanosti hovořit. V průběhu rozhovoru jsem nemusel jsem klást příliš mnoho otázek, protože komunikační partnerka se po každé mé otázce vždy široce rozhovořila. Později se však ukázalo, že naše konverzace má sklon poněkud odbíhat od tématu, takže jsem byl nucen komunikační partnerku několikrát požádat, jestli by se nemohl a vrátit k jednotlivým bodům, které mě zajímaly. Další problém, který jsem začal v průběhu rozhovoru pociťovat byl fakt, že komunikační partnerka mluvila hodně v obecné rovině a měla sklon spíše než popisovat své zkušenosti, zasazovat je do nějakého obecného rámce a interpretovat je. Několikrát jsem ji proto požádal, aby uvedla konkrétní případy, tato moje snaha se však setkala s odezvou jenom zčásti. O některých věcech komunikační partnerka vůbec nechtěla uvádět podrobnosti, hlavně o své zkušenosti s Úřadem práce mluvila opět ve velmi obecné rovině a vyhýbala se konkrétním detailům, jako třeba popisu některé své návštěvy na tomto úřadě, apod.
- Přestože komunikační partnerka nechtěla příliš zabíhat osobní roviny a řadu konkrétních detailů vůbec neuvedla, asi v polovině rozhovoru začala zřejmě pociťovat vzhledem ke mně jistou důvěru, protože začala uvádět i osobnější informace. Dále jsem pak také pochopil, že prostřednictvím mluvením jakoby v obecné rovině se vyjadřuje ke své osobní situaci. Ke konci rozhovoru mi pak jakoby mimochodem sdělila, že v období nezaměstnanosti se rozešla se svým partnerem a naznačila některé souvislosti tohoto rozchodu, který však opět nechtěla příliš konkretizovat a já jsem na ni v tomto směru radši příliš nenaléhal.
- Bezprostředně po rozhovoru jsem měl smíšené pocity. Na jedné straně jsem měl dobrý pocit (i pocit jisté zodpovědnosti), že komunikační partnerka mi věnovala svou důvěru a mluvila se mnou k důležité etapě svého života, na druhé straně jsem si uvědomoval, že jsem rozhovor nevedl příliš vhodně a příliš konkrétních informací jsem z něj nevytěžil. V průběhu rozhovoru jsem se soustředil spíš na jeho plynulost než na jeho nasměrování k některým klíčovým detailům. Měl jsem totiž pocit, že komunikační partnerka, přesto že z rozhovorem souhlasila, nechtěla o některých věcech hovořit, a já jsem si netroufal větším zasahování do průběhu rozhovoru porušit křehkou rovnováhu alespoň té důvěry, která se mezi námi (snad) vytvořila.